

Pf.I.20.023/2005/3.

Az elévült követelés vonatkozásában a perindításra még nyitva álló – jelen esetben 1 éves - határidőn belüli perlésnek már fogalmilag kizárt az elévülést megszakító hatása / Ptk.326.§./2/ bekezdés/

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-IV.r. alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 212.000 Ft perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az állam javára az illetékhivatal felhívására 492.460 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Ítéletének indokolása szerint a k-i, 2101/2.hrsz. alatt felvett, lakóház, udvar megnevezésű ingatlan 2/30 részben a felperes, 5/30-5/30 részben fia P. Zoltán és az ő házastársa tulajdonában áll. A k-i 077/21.hrsz. gyeplő, gyümölcsös megnevezésű ingatlan tulajdonosa 1/1 arányban az alperesek jogelődjé néhai H. Jenő volt. 1994 tavaszán a felperes gyümölcsfáit megsemmisítették, ingatlanáról kavicsot bányásztak ki.

A K.-i Körzeti Földhivatal az 1999.november 24.napján kelt 201/1999.számú határozatában a 2101/2.hrsz. ingatlan térképezési hibáját és egyben területét kijavította, ez által a felperes területe 411 m²-el növekedett az ezzel szomszédos 077/21.hrsz. ingatlan területéből. A Megyei Földhivatal 2000. június 5.napján kelt 84/2000.számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes 2000.szeptember 18.napján keresetet terjesztett elő az alperesek jogelődjé H. Jenő alperes ellen. Ezen perben kártérítési igényét előterjesztette, de a 2002.március 6.napján megtartott tárgyaláson a felek az eljárás szünetelését kérték. A per 6 hónap elteltével szünetelés folytán megszűnt.

Mivel a felperes keresete kártérítés megfizetésére irányult, ezért az elsőfokú bíróság az alperesek ellenkérelmére figyelemmel elsődlegesen az elévülést vizsgálta. Álláspontja szerint a perbeli esetben 5 éves általános elévülési határidő az irányadó. A károkozó magatartás 1994. tavaszán történt, és ez olyan magatartás volt, amellyel a felperesi károsodás azonnal bekövetkezett. Így az elévülési határidő 1994.májusában kezdődött és 1999.májusában eltelt.

Az ingatlanok helyzetének rendezetlensége miatt a Körzeti Földhivatal határozatának 2000.június 5.napján történt jogerőre emelkedésével kerültek a felek

abba a helyzetbe, hogy tisztába lehettek ingatlanaik területével, határával. Felperes álláspontja szerint ezen időponttól kell számítani az elévülési idő kezdetét. Az elsőfokú bíróság ezt a felperesi álláspontot nem osztotta, mivel ezek a jogérvényesítési akadályok csupán az elévülés nyugvását eredményezhetik, amely 2000.június 5-ig tartott. Ezen időponttól kell számítani a Ptk.326.§./2/ bekezdése értelmében az 1 éves határidőt.

Az 1 éves határidő alatt megindult a keszthelyi per is, ahol a felperes még az 1 éves határidőn belül a kártérítési igényét előterjesztette. Azonban ez az eljárás szünetelt, majd szünetelés folytán megszűnt, az 1 éves határidő pedig 2001.június 5.napján letelt.

Ez alatt az 1 éves határidőn belül a felperesnek csak bíróság előtti igényérvényesítésre lehetett módja, ez az 1 év már nem az elévülési idő, ezt nem szakítja meg semmilyen esemény, ami az elévülési idő megszakítására esetleg még alkalmas lett volna. A felperes keresetlevelét 2003.november 6.napján nyújtotta be a Z. Megyei Bíróságra, így a bíróság az alperes elévülési kifogásának helyt adott és a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, melyben elsődlegesen kérte a megyei bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte.

Fellebbezésének indokolásául előadta, hogy elfogadja a megyei bíróságnak az elévülés nyugvására vonatkozó álláspontját, hiszen valóban szerződésen kívüli károkozás esetén a kár bekövetkeztének időpontja nyitja meg az érvényesítés lehetőségét és helyesen állapította meg a bíróság, hogy ez 1994.májusára tehető. Ezen időponttól számított 5 év alatt évülne el a követelés, azonban ebben az esetben szerepet játszik a földhivatali bizonytalanság. Ennek ugyancsak indokát adta a megyei bíróság, ez az álláspontja is elfogadható.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság azt a körülményt, hogy 2001.február 26.-án a korábban folyamatban volt perben már jelezte a felperes kártérítési igényét és magánszakvéleményt is beszerzett az összecszerűség vonatkozásában.

A megyei bíróság ítéletében megállapította, hogy a földhivatal bizonytalansága folytán a 2000.június 5-én jogerőre emelkedett földhivatal határozattól számított 1 évig még módja volt a felperesnek kártérítési igény érvényesítésére, amelynek eleget tett, hiszen 2001.június 5-ig kellett volna a pert megindítani.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy 2001.június 5-ét megelőzően a felperes kártérítési igényét az alperes jogelőddel szemben – 2001.február 26-án – érvényesítette.

Vitatta a megyei bíróság azon okfejtését, hogy az 1 éves póthatáridő már tovább nem nyújtható, ez valóban így van az elévülés nyugvását illetően. Megítélése szerint azonban ezen 1 év alatt is az elévülés félbeszakadhat, az elévüléssel kapcsolatos rendszertani elhelyezésből levezethetően. A jogszabály előbb foglalkozik az elévülés

nyugvásával, ezt követően az elévülés félbeszakadásával, így a félbeszakadásra az 1 éves határidő meghosszabbítása kihathat, azaz akkor, amikor a bíróságon a felperes a kártérítési igényt előterjesztette, eleget tett a jogszabályi előírásnak, így az elévülés határideje 2001.február 26-tól számítottan újra kezdődik.

Álláspontja szerint az elévülés félbeszakadt, az e vonatkozású kereseti kérelem előterjesztésével. Ha az elévülés félbeszakadt, abban az esetben az elévülés újra kezdődött, méghozzá a szóban forgó per szünetelése folytán történő megszűnésekor. Így a jelen keresetlevelet időben nyújtották be a felperes a megyei bírósághoz.

Az I-IV.r. alperesek az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték. Az alperesek álláspontja szerint jogkérdésben kell a másodfokú bíróságnak dönteni. E vonatkozásban az alperesek fenntartották az elsőfokú eljárásban előadott ellenkérelmüket és érvelésüket.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

Az ítéletábrának a fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel elsődlegesen abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a felperes követelése elévült-e vagy sem, illetve a Ptk.326.§./2/ bekezdésében meghatározott, az akadály megszűnésétől számított 1 éves határidő meghosszabbítható-e.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg és az abból levont jogi következtetése is helytálló. Az ítéletábra mindenben osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját és az ítélet indokolásában foglaltakat. A fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

A Pk.51.számú állásfoglalás szerint a kártérítési követelés elévülése akkor is a követelés esedékességétől kezdődik, ha a károsult a károsodásáról később szerzett tudomást. Ilyen esetben azonban indokolt lehet a Ptk.326.§./2/ bekezdésének alkalmazása.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a károkozó magatartás 1994. tavaszán történt, így az elévülési határidő 1994.májusában kezdődött és az 5 éves elévülési idő 1999.májusában eltelt. Figyelemmel azonban arra, hogy a K-i Földhivatalnak az ingatlanok határvonalával és területével kapcsolatos határozata 2000.június 5-én emelkedett jogerőre, így helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ezen időpontig az elévülés nyugvása állapítható meg. Osztotta a megyei bíróság azon álláspontját is, hogy a Ptk.326.§./2/ bekezdése szerint a felperesnek a kártérítési igényét ezen időponttól – 2000.június 5.napjától – számított 1 éven belül érvényesíteni kellett volna.

Az nem vitás, hogy a felperes 2001.február 26.napján a K-i Városi Bíróság előtt folyamatban volt P.20.865/2000.számú perben a kártérítési igényét előterjesztette.

Ezen peres eljárás lefolytatásra nem került, mivel a 2002.március 6.napján megtartott tárgyaláson a bíróság a peres felek kérelmére az eljárás szünetelését állapította meg. A per pedig szünetelés folytán megszűnt.

Az ítéletábra nem osztotta a felperes azon fellebbezési érvelését, hogy a fenti 1 éves határidőn belüli perindítás az elévülést félbeszakította. Ezen perindításnak a Ptk.326.§./2/ bekezdésében meghatározott 1 éves határidőre nincs elévülést megszakító hatása. Az elévülést félbeszakító hatás ugyanis már elévült követelés vonatkozásában fogalmilag kizárt.

A felperesnek csak arra volt lehetősége, hogy 2000.június 5.napjától kezdődően számított 1 éven belül a kártérítési igényét keresettel érvényesítse az alperesi jogelőddel, illetve az alperesekkel szemben. Ez azonban nem valósult meg, mivel az általa indított per szünetelés folytán megszűnt.

Mindezen indokok alapján az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.